

آیین نامه جشنواره آموزشی شهید مطهری

جشنواره آموزشی شهید مطهری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، با هدف معرفی و تجلیل از فرآیندهای آموزشی برتر دانشگاهی و کشوری و نیز ترویج نوآوری، ابداع و معرفی فرآیندهای جدید به منظور ارتقای آموزش عالی علوم پزشکی به صورت سالانه برگزار می‌گردد.

ماده ۱: اهداف

- الف) ایجاد فضای رقابت سالم در تحولات علمی آموزشی علوم پزشکی در سطح کشور
- ب) شناسایی و معرفی فرایندهای جدید آموزشی به عنوان الگو در سطح کشوری، منطقه‌ای و بین‌المللی
- ج) ارج نهادن به زحمات فعالان عرصه آموزش عالی علوم پزشکی اعم از اعضای هیات علمی، دانشجویان و کارشناسان حوزه آموزش عالی علوم پزشکی کشور
- د) ایجاد بستر مناسب جهت نشر فعالیت‌های توسعه موسسات آموزش عالی علوم پزشکی و تبادل تجربیات
- ه) تشویق تولید تجهیزات، دستگاه‌ها و لوازم کمک آموزشی جدید

ماده ۲: تعاریف و اختصارات

1-2- موسسه آموزش عالی پزشکی

منظور از موسسه آموزش عالی علوم پزشکی کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی و دانشکده‌های علوم پزشکی دارای مجوز از شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور می‌باشد.

2-2- جشنواره آموزشی

رویدادی علمی است که در پی بررسی و ارزیابی فرآیندهای برتر معرفی شده توسط مؤسسات آموزش عالی علوم پزشکی کشور برگزار می‌شود و منجر به شناسایی، معرفی و قدردانی فرایندها و محصولات آموزشی برتر در دو سطح دانشگاهی و کشوری می‌گردد.

3-2- فرایند آموزشی

به تمامی فعالیت‌های آموزشی نوآورانه (اعم از دانش‌ورانه¹ و یا دانش پژوهی²) گفته می‌شود که اعضای هیأت علمی، دانشجویان یا کارشناسان آموزشی انجام می‌دهند تا منجر به افزایش کیفیت درون‌داد، فرایند یا برون‌داد آموزشی در یکی از حیطه‌های آموزش علوم پزشکی گردد.

تبصره: حیطه‌های جشنواره به صورت هر دو سال یک بار به پیشنهاد دبیرخانه جشنواره و تأیید معاونت آموزشی وزارت تعیین و اعلام می‌شود. تعریف و مصادیق حیطه‌های جشنواره توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تدوین و به دانشگاه‌ها ابلاغ می‌شود.

4-2- سطح نوآوری

نو بودن یک فرایند می‌تواند در سطح دیپارتمان (گروه) آموزشی، دانشکده، دانشگاه، کشوری و یا بین‌المللی باشد. منظور از نوآوری در سطح کشوری الزاماً به معنای اجرای فرایند به صورت ملی نیست بلکه اجرای آن برای اولین بار در کشور نیز می‌باشد.

5-2- معیارهای داوری

معیارهای مورد استفاده برای داوری در مورد یک فعالیت نوآورانه معیارهای گلاسیک هستند که به شرح زیر است:

- داشتن اهداف مشخص
- آماده سازی کافی
- استفاده از روش‌های مناسب
- ارائه نتایج مهم
- معرفی مؤثر برنامه
- برخورد نقادانه

تبصره: با توجه به ماهیت متفاوت محصولات آموزشی نسبت به سایر حیطه‌ها، معیارهای متناسب برای داوری و رتبه‌بندی محصولات آموزشی در چارچوب کلی معیارهای گلاسیک توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی تدوین و ابلاغ می‌گردد.

¹ Scholarly teaching

² Scholarship of teaching

6-2- فعالیت آموزشی دانشورانه

فرایند آموزشی نوآورانه‌ای است که به صورت هدفمند (اهداف شفاف)، مبتنی بر شواهد موجود (آماده سازی مناسب)، روش‌مند (متدولوژی مشخص) و دارای نتایج مشخص باشد.

7-2- دانش پژوهی آموزشی

فرایند آموزشی نوآورانه‌ای است که علاوه بر دارا بودن چهار معیار اول گلاسیک، به نحو مناسبی منتشر شده و در معرض نقد دیگران قرار گرفته است.

8-2- فرایندهای برتر دانشگاهی

به فرایندهای منتخب هیأت داوران دانشگاهی اطلاق می‌شود که در حیطه‌های جشنواره که همه ساله توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت اعلام می‌شود، حایز رتبه برتر در سطح دانشگاه گردند.

9-2- فرایندهای برتر کشوری

به فرایندهای منتخب هیأت داوران کشوری اطلاق می‌شود که از میان فرایندهای برتر معرفی شده توسط دانشگاه‌ها به جشنواره کشوری، بر اساس رأی هیأت داوران جشنواره کشوری حایز رتبه برتر شده‌اند.

10-2- وزارت

در این آیین نامه منظور از وزارت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

ماده 3: جشنواره آموزشی شهید مطهری به صورت سالانه در دو سطح دانشگاهی و کشوری برگزار می‌شود.

ماده 4: کلیه موسسات آموزش عالی علوم پزشکی می‌توانند در جشنواره شرکت نمایند.

ماده 5: ارکان

1-5- هیأت داوران

مرجع تصمیم‌گیری در مورد انتخاب فرایندهای برتر جشنواره شهید مطهری، هیأت داوران است. هر چند هیأت داوران بر قضاوت کمیته‌های تخصصی خود تکیه می‌کند اما تصمیم‌گیری نهایی بر عهده هیأت داوران است.

1-1-5 ترکیب هیأت داوران جشنواره کشوری

1. رییس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت
 2. 10 نفر از اعضای هیأت علمی صاحب نظر و خوشنام (یک نفر از هر کلان منطقه آمایشی) حداقل با رتبه دانشیاری به پیشنهاد رییس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی و موافقت معاون آموزشی وزارت
 3. رؤسای کمیته‌های تخصصی جشنواره (بدون حق رأی در زمان رأی گیری حیطه مربوط به خود)
- 1-1-1-5 اعضای هیأت علمی عضو هیأت داوران برای یک دوره دو ساله انتخاب می‌شوند. انتخاب مجدد اعضا حداکثر برای یک دوره دو ساله دیگر بلامانع است.

2-1-1-5 احکام اعضای هیأت داوران توسط معاونت آموزشی وزارت صادر می‌شود.

2-1-5 ترکیب هیأت داوران جشنواره دانشگاهی

1. معاون آموزشی دانشگاه
2. مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه
3. 5 تا 7 نفر از اعضای هیأت علمی برجسته و خوشنام دانشگاه به پیشنهاد معاون آموزشی و موافقت رئیس دانشگاه
4. رؤسای کمیته/کمیته‌های تخصصی جشنواره (بدون حق رأی در زمان رأی گیری حیطه مربوط به خود)

1-2-1-5 احکام اعضای هیأت داوران توسط معاونت آموزشی دانشگاه صادر می‌شود.

2-5- کمیته/کمیته‌های تخصصی

جشنواره کشوری

1-2-5-5 کمیته‌های تخصصی کشوری به ازای حیطه‌های جشنواره، متشکل از کارشناسان و خبرگان آموزش پزشکی از میان اعضای هیأت علمی و کارشناسان آموزشی سراسر کشور تشکیل می‌شوند. این افراد مسؤولیت داوری تخصصی و پیشنهاد فرایندهای برتر به هیأت داوران جشنواره را بر عهده دارند.

2-2-5-2 اعضای کمیته‌های تخصصی به پیشنهاد رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی و حکم معاون آموزشی وزارت برای هر دوره برگزاری جشنواره منصوب می‌گردند. لازم است در انتخاب اعضای کمیته‌های تخصصی ضمن توجه به تبحر ایشان در زمینه آموزش علوم پزشکی و دانش پژوهی آموزشی حداکثر تنوع از دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور لحاظ شود.

3-2-5- انتخاب مجدد اعضای کمیته‌های تخصصی بلامانع است.

4-2-5- رؤسای کمیته‌های تخصصی به پیشنهاد رییس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی و موافقت معاون آموزشی وزارت منصوب می‌شوند؛ به گونه‌ای که از هر یک از دانشگاه‌های علوم پزشکی بیش از دو نفر به عنوان رییس کمیته‌های تخصصی نباشند.

جشنواره دانشگاهی

کمیته/کمیته‌های تخصصی با وظایف مشابه کمیته‌های تخصصی کشوری در دانشگاه تشکیل می‌گردد ولی تعداد و ترکیب اعضای کمیته/کمیته‌های تخصصی بر حسب شرایط دانشگاه و به پیشنهاد مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه و موافقت معاون آموزشی دانشگاه مشخص می‌شود.

3-5- دبیرخانه جشنواره

3-5-1 دبیرخانه جشنواره کشوری شهید مطهری در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت و دبیرخانه جشنواره دانشگاهی در مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی مستقر می‌باشد.

3-5-2 دبیرخانه، مسؤلیت انجام کلیه امور اداری مشتمل بر اطلاع رسانی، انجام مکاتبات و ارسال دعوتنامه‌ها، مدیریت فرایند داوری، برگزاری جلسات کمیته‌های تخصصی و هیأت داوران و در نهایت برگزاری مراسم جشنواره را بر عهده دارد.

4-5- کمیته اجرایی

جشنواره کشوری

برای هدایت و اجرای برنامه‌های جشنواره کشوری، کمیته اجرایی جشنواره متشکل از اعضای زیر تشکیل می‌شود تا نسبت به برنامه‌ریزی و اجرایی کردن امور مرتبط با برگزاری جشنواره کشوری اقدام نماید.

- معاون آموزشی وزارت (رییس جشنواره)
- رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت (دبیر علمی جشنواره)
- معاون اجرایی معاونت آموزشی
- دبیر اجرایی به انتخاب رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت
- معاونان و کارشناسان مرکز مطالعات و توسعه آموزش وزارت به انتخاب رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی وزارت

جشنواره دانشگاهی

در دانشگاه‌ها کمیته اجرایی با شرح وظایف مشابه و با تعدیلات مورد نیاز حسب شرایط دانشگاه تشکیل می‌گردد.

تبصره: واگذاری بخشی از کارهای اجرایی در هر دو سطح کشوری و دانشگاهی به بخش خصوصی بلامانع است.

ماده 6: دانشگاه‌ها مکلف هستند طی فراخوان عمومی نسبت به پذیرش فرایندهای ارایه شده توسط اعضای هیأت علمی یا همکاران ایشان پس از تأیید گروه مربوطه/معاون آموزشی دانشکده (حسب مورد) اقدام نمایند تا پس از طی مراحل داوری از فرایندهای برتر در جشنواره دانشگاهی تقدیر به عمل آید.

ماده 7: ارزیابی فرایندها

7-1- روند کلی داوری بر اساس مراحل زیر می باشد:

1. غربالگری اولیه فرایندها از نظر معیارهای ورود و خروج جشنواره
2. احراز تحقق معیارهای دانش پژوهی آموزشی (گلاسیک) به عنوان معیارهای حداقلی
3. داوری و تعیین رتبه فرایندهای دارای معیارهای حداقلی
4. بررسی فرایندهای برگزیده شده در جلسه کمیته تخصصی و ارایه پیشنهاد فرایندها به هیأت داوران
5. بررسی فرایندها در هیأت داوران و تعیین فرایندهای برتر

تبصره: در تداوم روال طی شده در دوره های پیشین جشنواره، صرفاً در یازدهمین دوره جشنواره، به فرایندهایی که واجد معیارهای چهارگانه اول گلاسیک باشند اجازه ورود به مرحله رقابتی جشنواره داده می شود. از دوره دوازدهم، صرفاً فرایندهایی وارد مرحله رقابتی جشنواره می شوند که واجد هر شش معیار باشند.

7-2 هر یک از کمیته های تخصصی به میزان دو برابر تعداد رتبه های هر حیطه، فرایندهای برتر را به هیأت داوران پیشنهاد می کند. هیأت داوران صرفاً از میان فرایندهای معرفی شده توسط کمیته تخصصی مربوط نسبت به انتخاب نهایی فرایندهای برتر اقدام می کند.

7-3 جلسات هیأت داوران و کمیته های تخصصی با حضور دوسوم اعضای دارای حق رأی رسمیت می یابد و تصمیم های آن با اکثریت مطلق آرای اعضای دارای حق رأی معتبر است.

تبصره: در هنگام رأی گیری هیأت داوران، رؤسای کمیته های تخصصی در حیطه تخصصی خود فاقد حق رأی می باشند.

7-4 جزییات معیارها، روند داوری و ابزارهای مورد نیاز برای بررسی فرایندها و نیز مقررات مربوط به مدیریت تعارض منافع در قالب شیوه نامه اجرایی جشنواره توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین و ابلاغ می شود.

ماده 8: دانشگاهها در اردیبهشت ماه هر سال مقارن با هفته آموزش ضمن برگزاری جشنواره دانشگاهی نسبت به معرفی و تجلیل از فرایندهای آموزشی برتر خود اقدام می نمایند. یک فرایند در هر حیطه به عنوان فرآیند برتر دانشگاهی جهت شرکت در جشنواره کشوری معرفی می گردد.

تبصره 1: مجموعه دانشگاه آزاد اسلامی می تواند به ازای هر حیطه جشنواره حداکثر دو فرایند برتر برای شرکت در جشنواره کشوری شهید مطهری معرفی نماید.

تبصره 2: با توجه به ماهیت کشوری فرایندهای در حال انجام در ستاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، و به منظور حفظ ظرفیت جشنواره شهید مطهری برای ارج نهادن به فرایندهای در حال انجام در دانشگاه‌ها/دانشکده‌های علوم پزشکی، فرایندهای ستاد وزارت مستقل از فرایندهای دانشگاه‌ها مورد ارزیابی و فرایندهای برتر همزمان با جشنواره شهید مطهری مورد تقدیر قرار می‌گیرند. معیارها و روند داوری مشابه ارزیابی فرایندهای ارسالی از دانشگاه‌ها خواهد بود و حداکثر تعداد جوایز در هر یک از حیطه‌ها یک فرایند می‌باشد.

ماده 9: فرایندهای برتر کشوری از میان فرایندهای برتر معرفی شده از سوی دانشگاه‌ها و در طی فرایند ارزیابی کشوری انتخاب می‌شوند. این فرایندها در جشنواره کشوری که همه ساله همزمان با همایش کشوری آموزش علوم پزشکی برگزار می‌گردد، معرفی و از آنها تقدیر و تجلیل به عمل خواهد آمد.

ماده 10: امتیازات فرایندهای برتر

10-1- امتیازات فرایندهای برتر کشوری:

- امتیاز دانش پژوهی کشوری به فرایندهای برتر
- جوایز نقدی/غیرنقدی

10-2- امتیازات فرایندهای برتر دانشگاهی می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- اعطاء امتیازات آموزشی اعم از پایه تشویقی، امتیاز دانش پژوهی
- کمک هزینه شرکت در کنگره‌های آموزشی
- جوایز نقدی/غیرنقدی

تبصره 1: کلیه امتیازات دانشگاهی براساس پیشنهاد معاونت آموزشی دانشگاه و تصویب مراجع مربوطه در دانشگاه خواهد بود.

تبصره 2: وزارت و دانشگاه‌ها می‌تواند فرایندهایی را صرفاً به منظور ترغیب فعالیت‌های نوآورانه قابل تقدیر اعلام نماید ولی مشمول امتیازات فرایندهای برتر نخواهند بود

ماده 11: هزینه‌های جشنواره

هزینه‌های جشنواره کشوری از محل اعتبارات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تأمین و پرداخت خواهد شد. هزینه‌های مربوط به جشنواره دانشگاهی از محل اعتبارات دانشگاه‌ها تأمین و پرداخت خواهد شد.

تبصره 1: جذب کمک از اشخاص حقیقی و حقوقی برای برگزاری جشنواره بلامانع است.

تبصره 2: سالانه به منظور اجرای جشنواره آموزشی شهید مطهری اعتبارات لازم در بودجه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به طور متناظر در دانشگاهها پیش بینی می گردد.

ماده 12: حضور نماینده و یا نمایندگان وزارت در جشنواره دانشگاهی در صورت دعوت بلامانع می باشد.

ماده 13: دانشگاهها گزارش مکتوبی از نحوه انتخاب و اجرا جشنواره را به دبیرخانه جشنواره مستقر در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت ارسال می نمایند.

این آیین نامه شامل 13 ماده و 10 تبصره از زمان ابلاغ لازم الاجرا می باشد.